

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/56/2013
Identifikačné číslo spisu:	4013200405
Dátum vydania rozhodnutia:	11.11.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:4013200405.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci navrhovateľa: U. Y., bytom D. X, W., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o predčasný starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sd/121/2013-13 zo dňa 31. mája 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sd/121/2013-13 zo dňa 31. mája 2013, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 15. februára 2013 v spojení so zmenovým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 9. apríla 2013, ktorými odporkyňa v súlade s § 274 a § 66 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie sumy starobného dôchodku, ktorý bol priznaný ako predčasný starobný dôchodok.

Krajský súd v odôvodnení uviedol, že má za preukázané, že navrhovateľ požiadal opakovane o zvýšenie dôchodku, pretože odpracoval 43 rokov a dôchodok považoval za nesprávne vypočítaný z dôvodu, že nemal zhodnotenú I. kategóriu u Ministerstva vnútra SR.

Pri rozhodovaní o žiadosti navrhovateľa mal správny orgán z obsahu dávkového spisu za preukázané, že na základe žiadosti z 28. júna 2007 bol navrhovateľovi priznaný od 30. júna 2007 predčasný starobný dôchodok. Pri výpočte sumy bola zhodnotená doba zamestnania od 1. septembra 1971 do 31. augusta 1976 v III. pracovnej kategórii. Po zistení zaradenia do I. pracovnej kategórii v období od 31. augusta 1970 do 31. augusta 1976 bolo vydané zmenové rozhodnutie dňa 7. novembra 2007. Táto zmena ale nemala vplyv na výšku predčasného starobného dôchodku z dôvodu, že pri určení sumy nebolo možné

použiť § 274 ods. 2, ale § 68 zákona o sociálnom poistení. Zároveň odporkyňa navrhovateľovi oznámila, že podľa § 69 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok nemá nárok na starobný dôchodok. Výška predčasného dôchodku bola stanovená správne a v súlade s platnými právnymi predpismi.

Počas poberania predčasného starobného dôchodku dovŕšil navrhovateľ dôchodkový vek. Vzhľadom na to, že predčasný starobný dôchodca nemôže podať novú žiadosť o starobný dôchodok, navrhovateľovi nepatrí právny nárok na nový výpočet sumy starobného dôchodku. Patrí mu suma starobného dôchodku v tej sume, v akej poberal predčasný starobný dôchodok. Odporkyňa nemohla pristúpiť k novému výpočtu sumy starobného dôchodku, kde by zahrnula dobu zamestnania od 31. augusta 1970 do 31. augusta 1976 získanú v I. pracovnej kategórii, z dôvodu, že rozhodujúcim obdobím naďalej zostáva obdobie v súlade s § 63 ods. 6 zákona o sociálnom poistení s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1974, medzi ktoré patrí obdobie dôchodkového postenia v I. pracovnej kategórii.

Krajský súd ďalej poznamenal, že v čase, keď navrhovateľ požiadal o predčasný starobný dôchodok, musel si byť vedomý skutočnosti, že suma predčasného starobného dôchodku určená podľa § 68 ods. 1 zákona o sociálnom poistení je znížená o 0,5 % za každých začatých 30 dní od vzniku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku do dovŕšenia dôchodkového veku. Od vzniku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku do dovŕšenia dôchodkového veku chýbalo navrhovateľovi 1587 dní, za ktoré sa suma predčasného starobného dôchodku znížila o 26,50 %. Takto znížená suma ovplyvnila sumu starobného dôchodku.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom uviedol, že trvá na svojom pôvodnom odvolaní proti rozhodnutiu odporkyne. Nesúhlasí s tým, že obdobie pred rokom 1984, keď najlepšie zarábala, nie je zhodnotený ako podklad pre výšku dôchodku. Žiadal preto vyhlásiť rozhodnutie odporkyne za neplatné a vec jej vrátiť späť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 11. novembra 2014 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 274 ods. 1 zákona o sociálnom poistení nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Podľa § 274 ods. 2 zákona o sociálnom poistení suma starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku a invalidného dôchodku, na ktorý vznikne nárok podľa odseku 1, nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodku a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu. To platí aj vtedy, ak sa suma dôchodkov uvedených v prvej vete určuje na účely určenia sumy vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku alebo sirotského dôchodku.

Podľa § 63 ods. 6 zákona o sociálnom poistení rozhodujúce obdobie na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku, s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1984, ak tento zákon neustanovuje inak. Z rozhodujúceho obdobia sa vylučujú obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 62 ods. 2 prvej vety alebo § 255 ods. 3 prvej vety, alebo obdobie dôchodkového poistenia, za ktoré nemožno určiť osobný mzdový bod, ak tieto obdobia trvali celý kalendárny rok.

Podľa § 66 ods. 1 zákona o sociálnom poistení suma starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku

nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

Podľa § 68 ods. 1 zákona o sociálnom poistení suma predčasného starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty znížený o 0,5 % za každých začatých 30 dní odo dňa vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

Podľa § 69 zákona o sociálnom poistení poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nemá nárok na starobný dôchodok.

Podľa § 69a ods. 1 zákona o sociálnom poistení predčasný starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku je starobný dôchodok.

Z administratívneho spisu odporkyne odvolací súd zistil, že navrhovateľ požiadal o predčasný starobný dôchodok dňa 28. júna 2007. Predčasný starobný dôchodok mu bol priznaný rozhodnutím z 30. augusta 2007. Doba zamestnania od 1. septembra 1971 do 31. augusta 1976 bola zhodnotená v III. pracovnej kategórii. Následne bola doba zamestnania od 31. augusta 1970 do 31. augusta 1976 zhodnotená do I. pracovnej kategórie, odporkyňa preto vydala zmenové rozhodnutie dňa 7. novembra 2007. Táto zmena však nemala vplyv na výšku predčasného starobného dôchodku. Navrhovateľ následne žiadal o zvýšenie sumy starobného dôchodku.

Odporkyňa vydala dňa 15. februára 2013 rozhodnutie, ktorým v súlade s § 274 a § 66 zákona o sociálnom poistení zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie sumy starobného dôchodku, ktorý bol priznaný ako predčasný starobný dôchodok. Rozhodnutím zo dňa 9. apríla 2013 bolo doplnené odôvodnenie rozhodnutia.

Z odôvodnenia rozhodnutia odporkyne vyplýva, že toto rozhodnutie reagovalo na žiadosť navrhovateľa o zmenu sumy starobného dôchodku, pričom žiadal, aby pri výpočte jeho dôchodku boli započítané hrubé zárobky, ktoré získal v období od 31. augusta 1970 do 31. augusta 1976. Suma predčasného dôchodku bola vypočítaná len podľa § 68 zákona o sociálnom poistení. Celkové preukázané a zhodnotené obdobie dôchodkového poistenia k 30. júnu 2007, teda ku dňu priznania predčasného starobného dôchodku bolo 41 rokov a 280 dní. Obdobie od 31. augusta 1970 do 31. augusta 1976 bolo navrhovateľovi zhodnotené ako doba v I. pracovnej kategórii, pričom táto skutočnosť nemala vplyv na výšku predčasného starobného dôchodku. Hrubé zárobky, ktoré získal v uvedenom období nemohli byť pre výpočet predčasného starobného dôchodku zhodnotené, nakoľko toto obdobie nebolo zahrnuté do rozhodujúceho obdobia pre výpočet predčasného starobného dôchodku. Rozhodujúcim obdobím boli kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na predčasný starobný dôchodok, s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1984. V prípade navrhovateľa to boli roky 1984 až 2006.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporkyňa vychádzala, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne v spojitosti so zmenovým rozhodnutím je vecne správne a je v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi rozsudku krajského súdu, ktorý po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne postupom podľa § 250i a nasl. OSP dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je vecne správne a zákonné. Krajský súd nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. Navrhovateľ nepredložil v odvolacom konaní dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval. Prvostupňový súd sa podľa názoru odvolacieho súdu vyjadril ku všetkým námietkam obsiahnutým v oprávnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne dostatočne, odvolací súd sa stotožňuje a súhlasí s odôvodnením obsiahnutom v rozsudku prvostupňového súdu a v podrobnostiach na neho odkazuje.

Pokiaľ teda ide o výpočet starobného dôchodku navrhovateľa, odvolací súd je toho názoru, že odporkyňa postupovala pri jeho výpočte správne a v súlade s právnymi predpismi.

Suma predčasného starobného dôchodku bola vypočítaná podľa § 68 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Správne bolo určené aj obdobie rozhodujúce pre výpočet sumy predčasného starobného dôchodku podľa § 63 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, na obdobie rokov 1984 až 2006. Odporkyňa nemohla zhodnotiť pre výpočet predčasného starobného dôchodku hrubé zárobky navrhovateľa za obdobie, ktoré navrhovateľ žiadal zhodnotiť (31.08.1970 až 31.08.1976), nakoľko tá musí postupovať v súlade s právnymi predpismi, a ustanovenie § 63 ods. 6 zákona o sociálnom poistení presne stanovuje, ktoré obdobie je obdobím rozhodujúcim pre výpočet sumy predčasného starobného dôchodku. Zo zákona o sociálnom poistení je zrejmé, že po dovŕšení dôchodkového veku sa predčasný starobný dôchodok stáva starobným dôchodkom a jeho suma sa po dovŕšení dôchodkového veku už neprehodnocuje. Poberateľ starobného dôchodku má nárok na takú sumu starobného dôchodku, v akej sume poberal predčasný starobný dôchodok.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd rozhodnutie odporkyne potvrdil. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol krajský súd vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.